

EÖRSI ISTVÁN

A csomó

Zenés bábjáték felnőtt értelműeknek

Szereplők

SÁNDOR
PAPNÓ
POFA
TIZENHÁROM ÁZSIAI VITÉZ
SÁNDOR ALVEZÉREI, KATONÁI
GORDION NÉPE

A szerző szeretné, ha a Pofa feje és a csomó emlékeztetne egymásra

1. A jóslat

Távolban kúp alakú hegy. Sereg vonul felé; elöl lovon egy gyönyörű fiatal férfi halad. Mögötte főemberei, szintén lovon. Ezek mögött gyalogos katonák. A nap iszonyú erővel sűti őket; egyik-másik katona felbukik vagy megszedül, még a lovasok is imbolyogni kezdenek, a menetelés egyre inkább tántorgássá züllik; ezt a folyamatot a kezdetben feszes indulózene is híven követi. Csak az élen léptető vezéren nem látszik a megerőltetés. — Egyszer csak óriási fekete madár húz el fölöttük; a katonák feléje lövöldözik nyilaikat, a madár diadalmos károgással köröz tovább a fejük fölött. Most a vezér célozza meg, a madár lezuhan szívében a nyílvevővel. Óriási bivalyforma állat tűnik fel; az alvezérek dárdával dobálják, a dárdák visszapattannak a bőréről; a vezér dárdája se jár több sikerrel; erre lassót ragad, és bravúros dobással a nyakára hajítja, magához húzza, földre kényszeríti és megfojtja az állatot. Katonák ugranak oda, hogy leoldják róla a kötelet, de ez nem sikerül nekik. A vezér a bivalyhoz hasal, jobb kezével felemeli a fejét, ballal kioldja a lasszó hurkát. Közben felzendül a dal:

A legnagyobb világvándor,
legjobb lovas és lővész,
Sándor, Sándor, Sándor, Sándor
minden hősi tette kész —
nyílát az egekbe fúrja,
és egy madár lezuhan,
bivaly nyakán ott a hurka,
s kioldja, mi kötve van.

A sereg, immár gyalogosan, fölfelé kanyarog a kúp alakú hegyen. Láthatóvá válik a tetőn a szent jódsza. Fanfárok zengnek, az ének folytatódik:

Indult Macedóniából
földünk legnagyobb fia,
Sándor, Sándor, Sándor, Sándor,
s prédája lesz Ázsia.
E hegykúpon kinyújtózva
égbe nevet boldogan.
Ott egy világhíres jódsza,
s megoldja, mi kötve van.

A sereg a jódsza elé ér; a kapu kitáruul, Sándor és a katonák betódulnak a szent csarnokba. A katonákat elkápráztatják a roppant kincsek: istenek arany szobrai, drágakövekből kirakott misztikus jelek, arany na-

pok, ezüst holdak, gyémánt szkarabeuszok. Pythia, a papnő azonban nem mutatkozik. Miközben a sereg egyre inkább a kincsek vonzásába kerül, Sándoron türelmetlenség lesz úrrá. Keresgél, a fejét kapkodja, az oszlopok mögé néz, még az aranyozott ládába is bekukucskál, nincs-e ott a papnő. A katonák elkezdik lopkodni a kincseket, és közben énekelnek:

Megkérdezzük Pythiától,
mit jelent a síri csend?
Sándor, Sándor, Sándor, Sándor
jóslatáért megjelent.
Még Apolló papnőjére
se vár tovább hasztalan.
Zúg a vére — félre! félre! —,
s megköti, mi oldva van!

Sándor a kardjával csapkod, egyre dühödtebben, állandóan veszélyeztetve lopkodásba belefeledkező katonáit. Egyszer csak rácsap egy aranypajzsra, óriási csengés-bongás támad, a mennyezetről sűrűn szövőtt hálóban leereszkedik a Papnő

PAPNŐ Hálómát Zeusz kötözgette
Héra hajfonataiból,
Apolló hintáztatott benne
a föld fölött, az ég alatt.
Négy szélben ringtam fényesedve,
négy magasságból láttalak.
Mit hadonászol, törpe Sándor,
kardod még hálómába akad.

SÁNDOR Nem érdekel az a négy szél,
nem érdekel, honnan néztél,
sem hálód, e rossz lepel.
Nem érdekel engem Héra
csillogó hajfonadéka,
csak jóslatod érdekel.

Zeusz lehet rossz is, jó is,
rossz s jó lehet Apolló is,
rossz és jó a négy elem.
Rossz és jó lehet e jódsza,
rossz is, jó is szűz lakója —
de jóslata jó legyen.

PAPNŐ És ha rossz lesz?
SÁNDOR Elkapdoslak.

A hálóból kihámozlak,
vagy még jobban bekötözlek,
nem húzhat ki onnan többet
Zeusz, Héra és Apolló —
jót jósolj, ezért vagy jósló.

PAPNŐ Kérdezz.
SÁNDOR Mondd meg, Pythia,
enyém lesz-e Ázsia?
PAPNŐ Erre nem válaszolok.

Sándor felugrik, hogy elkapja a hálót; ez azonban néhány centivel feljebb emelkedik, Sándor nem éri el

Ejnye, micsoda dolog,
nőjj nagyobbra, kis vezér...

Sándor kardjával suhint a háló felé, ez még feljebb emelkedik, karddal sem érhető el

Nőknél többre megy, ki kér,
és a jóst is kérni kell,
hogy titkát árulja el,
ám ki nő s jós egyszemélyben,

SÁNDOR attól kétszeresen kérjen,
aki akar valamit.
SÁNDOR Jövendőlj, ezért vagy itt.
(Meggélozza nyílával a Papnőt)
Vagy hálód likain át-
röpítem bosszum nyílát.

A háló hirtelen szétnyílik, a Papnő sugárzó szépségében Sándor előtt terem; Sándor visszahőköl

PAPNŐ Jól van, halld a jóslatom.
Oltalom és borzalom.
Innen így és onnan úgy.
Úgy hazudj, hogy ne hazudj.
Úgy haladj, hogy ne haladj.
Mindent végy el, úgy, hogy adj.
Tökélyed merő hiba...

SÁNDOR De kié lesz Ázsia?
PAPNŐ Nézd e hálót — mennyi bog.
Mindegyik bog egy titok.

Nézd e nyári éjen át
égi háló sok bogát.
Vajon ki oldozza ki?
Ki lesz az a valaki?
Szerencse vagy sors fia?

SÁNDOR De kié lesz Ázsia?
PAPNŐ Keleten kel fel a nap,
nyugvóhelyén van nyugat,
észak felől fagy lehel,
déli hő olvasztja fel,
a víz lefelé folyik,
mert nagy rend uralkodik,
az időnek sodra is
lefelé tart, mint a víz,
ha dárdádat elveted,
röptét ki fordítja meg?
És ha suhan már a nyíl,
hatni röptére ki bír?
A múlt alvilági tó,
köddel beborítható,
de alatta ott lapul
jeges-irgalmatlanul,
és a jövő cselesen
nem jó, hanem itt terem,
a szél virágport sodor,
ki mondhatná meg, mikor
és melyik virágkehely
melyik szemcsét fogja fel,
jövőd, ennyit mondhatok,
csupa szál és csupa bog,
olyan világos-sötét,
mint nappal az éji rét,
olyan göröngyös-sima...

SÁNDOR (ismét kardot ragad, így kiáltja)
De kié lesz Ázsia?

PAPNŐ Erőszakos vagy, vezér,
mint a vízár, mint a vér,
ezért jutalmul fogadd
büntetésem: titkomat.

A Papnő ceremóniás intésére a háló ismét rátekeredik. Sándor odaugrik, és villámgyorsan oldja ki a bogokat, és mire befejeződik a most következő vers, a Papnő újból ott áll Sándor előtt, a háló foszlányai pedig a földön vonaglanak, a levegőben röpdösnek

Van egy város, Gordion,
észak-kelet-nyugaton,
dél-délnyugat-északon,
híres város az nagyon,
gyönyörűek ott a nők,
íjászaik kitűnők,
van ott három olyan ács,
tizenhárom oly kovács,
és ha kilenc pékje süt,
a jó illat szíven üt,
de e város legfőbb éke
nem kovácsa, ácsa, pékje —
büszke bognáira...

SÁNDOR De kié lesz Ázsia?
PAPNŐ Ott a bognármesterek
csináltak egy szekeret,
kilenc ércből súlyosat,
nem bírják el a lovak,
csupán Zeusz fényteli
ékes égi ménei,
s nem ülhet a bakra más,
csak az égi ragyogás,
Zeusz, Kronosznak fia...

SÁNDOR De kié lesz Ázsia?
PAPNŐ Ott a városkapuban
áll a szekér súlyosan,
kerekei közt elől
sodrott háncskötél feszül,
közepén van egy csomó,
soha-ki-nem-oldható,
csupa bog kívül-belül,
de akinek sikerül
mégis kioldania,
azé lesz majd Ázsia!

Sándor diadalmasan felkacag. A Papnő a hálóból kibogozódva felemelkedik, és eltűnik a magasban. Sándor ott marad seregével a csupasz jósdában; a katonák ugyanis a jelenet alatt elcsaklitztak mindent, ami mozdítható

2. A csomó megalkotása

Gordion városfala látható. Közepén széles, ékes kapu. Előtte Zeusz harci szekere; négy kerekét malomkő támasztja meg, mert lejtőn áll. Félkörben tizenhárom vitéz áll, más-más öltözékben, más-más címerrel felékesítve. Mindegyikük kezében háncsból font, hosszú kötél. Sorban lehelyezik a kötelet a harci szekér elé, közben mondják a szövegüket

1. VITÉZ Ázsiapolisz városa küldte e kötélarabot.
2. VITÉZ Ezt meg Ázsiaminapolisz városa küldte.
3. VITÉZ Én Minázsiapolisz megbízottja vagyok.
4. VITÉZ Ázsiamanipoliszt ezt küldi közös kötélünkbe.
5. VITÉZ Minapolázsiapolisz kötélverői üdvözlik a gyülekezetet.
6. VITÉZ Manipolázsiapolisz e kötelet küldi a közösbe.
7. VITÉZ Polázsiaminapolisz kötelét széttépní nem lehet.
8. VITÉZ Ezt meg Polázsiaminapolisz sodorta-fonta össze.
9. VITÉZ Polázsiaminapolisz ezzel gyarapítja a csodacsomót.
10. VITÉZ Polázsiamanipoliszt kötele szétszakíthatatlan.
11. VITÉZ Ázsiapolimanisz nem szaporítja a szót.
12. VITÉZ Ázsiapolimanisz nevében e kötelet íme leraktam.
13. VITÉZ Poliszázsia városa rakja le most kötelét,
s kérjük a Mestert valamennyi város nevében,
mutassa meg, hogy varázsművészete véd.

EGYÜTT Csomózó tudományá minket a hódítóktól védjen.

A kapu nyílik; egy torzonborz, apró termetű pofa lép ki rajta. A falakon megjelennek a városka toprongyos lakói, és ámulva csodálják, amint a Pofa, varázslatos zeneszórá, búvészmodulatokkal köti, bogozza a tizenhárom háncskötelet. Először a csomót alkotja meg: tömör belsejéből hajlékony szálak ágaznak szét, hogy azután könnyed ívben visszaterjenek a középpontba. Azután Zeusz harci szekérének első két kerekére köti a kötél végét. A Pofa most int a tizenhárom vitéznek, akik elgörgetik a szekér négy kerekét megtámasztó malomköveket; a kül-lők közt kifeszülő kötél a szekeret megtartja a lejtőn. A toprongyos nép leugrál a városfalakról, nyüzsgöve táncolja körül a szekeret, a tizenhárom vitéz szalutál, a kirobbanó népmulatságot ének kíséri:

Ezt a csomót meg nem oldja
semmiféle hódító.
Ázsia sok népet fogja
össze e feszes csomó.
Nem a mienk, ami másé,
fogát más se fenje ránk.
Ezután is Ázsiáé
maradhasson Ázsiánk.

Kötélünk volt tizenhárom,
tizenhárom szál remény.
Úr lett tizenhárom szálon
egy csomó a közepén.

Összetartja, fogja máris,
ami széjjelhullana.
Hadd maradjon ezután is
Ázsiáé Ázsia.

Nem ihletes ujj bogozta
e csodás csomót ide.
Hat éven át gyakorolta
a csomózás mestere.
Fürge ujjá vívta harcát
kétezer-száz napon át,
csak hogy el ne ragadhassák
Ázsiától Ázsiát.

*Ének közben a Pofa körbejárja, minden oldalról vizsgálgatja a csomót.
Kétkedően, bizalmatlanul kezdi, diadalmas örömmel végzi*

3. A megoldás

Zeneszóra megjelenik a távolban Sándor hadserege; Gordion városa felé vonulnak. A toprongyos tömeg, mely örjöngve táncolja körül Zeusz harci szekerét, eleinte nem veszi észre a közelgő hadat. Amikor észreveszi, pánik tör ki. Egyszerre rohannának be a kapun, melyet belülről nem akarnak kinyitni. Végül betaszítják a kaput, a toprongyos tömeg betödul, néhány agyontaposott hullát hagyva maga mögött. — Sándor leszáll a lováról és peckes-gőgösen megindul a diadalszekér felé. Közben a fal egyik köve elmozdul, és a résben megjelenik a torzonborz, gunyoros Pofa. Sándor rá se néz a csomóra, minden mozdulatából magabiztosság sugárzik. Amikor Sándor megáll a csomó előtt, a zene abbamarad, Sándor a csomóra bámul, mozdulatlanul dermed. Teljes a csönd, ekkor felharsan a résben a Pofa kacagása. Sándor odakapja a fejét, de a Pofa eltűnt a réssel együtt, hogy a fal másik pontján, egy másik résben bukkanjon fel ismét. Sándor peckesen, látszólagos nemtörődőséggel körüljárja a harci szekeret, miközben zeng az ének:

A legnagyobb világvándor,
legnagyobb hős, hadvezér,
Sándor, Sándor, Sándor, Sándor
mindent kap, semmit se kér.
Pillantását égbe fúrja,
és egy isten lezuhan.
Tíz mozgékony, fürge ujjja
kioldja, mi kötve van.

Sándor ismét megáll a csomó előtt; ismét teljes csönd támad, csak a Pofa nevetése harsan fel megint. Sándor odakapja a fejét, de a Pofa az új résből is eltűnt, a réssel együtt, hogy csakhamar a fal újabb pontján, újabb résben bukkanjon fel. Sándor mereven nézi a csomót, kezét előrenyújtja. Felcsendül a dal:

Szeme acélsugarától
foszladozik a kötél,
Sándor, Sándor, Sándor, Sándor
egykedőre célhoz ér.
Ázsiát felszabadítja
vértelen és harctalan.
Tudja, hol a bogok nyitja,
s kioldja, mi kötve van.

Ebben a pillanatban Sándor kivonja kardját, és rettenetes erővel szétvágja a csomót. A dermedt csendben tagolatlan üvöltés harsan fel — a Pofa tátott szája látszik a résben. Sándor most nem néz oda — más vonja el a figyelmét. A szekér csörömpölve megindul lefelé a lejtőn. Sándor harcosai odarohannak, hogy feltartóztassák, de átgázol rajtuk, majd egy sziklának ütődik, darabokra zúzódva felborul. Sándor és serege rémülten látja, hogy a földön sebesültek fetrengnek, a kötél két vége pedig összetaposott kigyóként ráng és vergődik a porban

4. Vergődés

Szín: a vezéri sátor. Sándor mozdulatlanul fekszik a heverőjén. Kintől mulatozás zaja hallatszik, örömujjongások, asszonyiskolyok, részeg duhajkodás hangjai. A sátron árnyak rajzolódnak ki: ivó, nőket szorongató katonák, menekülők. Aztán elsötétül a sátor, kint tüzek gyúlnak, ezek fényénél folytatódik a dárídó, majd újra nappali fény váltja fel az éjt. Három nap és három éjszaka múlik el így, Sándor teste fokozatosan feléled mozdulatlanságából, forgolódik, hánykódik, dobálja magát, vergődik. A most következő szövegek e három nap alatt hangzanak el

HANGOK Boroshordó Gordion.
Belefulladok, bizony.
Hova szaladsz, Mucika?
Vetköztessük pucira!
SÁNDOR Értük tettem... Csakis értük...
HANGOK Idenézz, mi van neki?
Mázsásak a tőgyei.

SÁNDOR Ezt a disznót döfd szíven.
HANGOK Jaj, szégyen és kudarc.
Mit kalimpálsz kicsinyem?
Milyen aranyládikák!
Megszereztük Ázsiát!
Mit cipelsz abban a zsákban?
Ezt egy templomban találtam.

SÁNDOR Átkozott Pythia... Hogy tehettem ilyet?
HANGOK Éljen Sándor, a vezér!
Ez a szobor mennyit ér?
Jobbra húzd — én balra rántom!
Én közé fekszem barátom!
Ha nem fogod be a szád,
úgy jársz mindjárt, mint anyád.

SÁNDOR Isteni sugallat volt... Jó kardom, nem hagyta cserben.
HANGOK Pont a közepébe vágta... Micsoda szégyen és kudarc.

HANGOK Nem segít itt száz ima!
Felszabadult Ázsia!
Büdös csürhe! Rongyos csorda!
Sándor a csomót megoldta!

SÁNDOR Nem jöttek rá... Senki... Senki...

Váratlanul felhangzik a Pofa nevetése. A zsvivaj elhal, amíg a nevetés tart. Utána újra folytatódna a duhaj láрма, Sándor azonban üvöltve véget vet neki

SÁNDOR Elég!

Teljes csönd támad odakint. Sándor hányja-veti magát az ágyon, idegtépő zenére kiabál, majd énekel:

Most röhög valaki rajtam vackában, ahol senkise látja!
Vörös kacagás tör elő torkából, hideg foga villog!
Röhög rajtam piszkos odvában a csomó megalkotója!
Egyetlen lény a világon, aki azt hiszi, legyőzött engem!

Ha kinevet, halálfia,
lesújtja hatalmam!
Mit nekem Gordion! Mit nekem Ázsia,
ha valaki nevetet rajtam!

Ha valaki kiröhöghet,
hatalmam szétomol!
Nem oldok-kötök soha többet
csomókat sehol!

De én minden bogot és hurkot kioldok könnyűszerrel!
Vagyok kötözőművész, vagyok oldozómester!
Ne csak kardom nézd, te világ! Itt ez a tíz csodaújj!
Minden csomót megold kifogástalanul!

Sándor vadul nekiesik a sátor köteleinek, egyik csomót a másik után oldja ki rajtuk, amíg a fejére nem zuhan a sátor. Szolgák rohannak oda, újra felhúzzák a sátrat, közepén ott fekszik ájultan a vezér. Felmossák, borogatják, mesterséges légzést alkalmaznak rajta. Amikor felnyitja szemét, újra hallja a Pofa nevetését

Ki nevet? Ki nevet? Ki az, aki kinevet?

Csőnd

Állítsátok elem a csomó megalkotóját!
Hadd bizonyítsam be mindenkinek,
hogy ki bírom oldani a világ csomóját.

Kintről ismét felzendül a már ismert dal, kissé módosított szöveggel:

Vígan villogó vasától
kettépattan a kötél.
Sándor, Sándor, Sándor, Sándor
békésen is célhoz ér.
Ázsiát felszabadítja
vértelen és harctalan.
Tudja, mi a bogok nyitja,
szétvágja, mi kötve van!

Sándor felugrik, örjögő dűhrohamában lekaszabol néhány szolgát; a többiek kimenekülnek a sátorból; a lekaszaboltak nyögve és hörögve kikúsznak a többiek után. Sándor dőfködve és szurkálva botorkál az üres sátorban, és kiabál

SÁNDOR Gyere ide, te nevető! Te vigyorgó, röhögő, kacarászó!
Te vihógó, ide gyere! Te hahotázó, visongó!
Tudom, hogy a te művedet vágtam szét diadalmasan!
Gyere ide, ha mersz, és kuncogj a szemembe!

Sötét lesz, majd világos, Sándor tántorogva, kaszabolva tovább kiabál

Hol bujkálsz, bogszakértő! Te hurokmester,
csomócsináló!
Te kötéletzen matató! Te szálak bonyolítója!
Kardom művedet legyőzte, és te még mindig röhögsz?
Gyere ide, ha mersz és vihogj a szemembe!

Sötét lesz, majd világos; Sándor mozdulatlanul fekszik a heverőjén. A sátor bejárata felé mered, némán tátog. Egyszer csak belökik a sátorba a toprongyos Pofát, aki elnyúl a földön

5. A párviadal

SÁNDOR Állj fel!

Pofa fel akar állni, de csak a térdelésig merészkedik. Ott marad a vezér előtt négykézláb

Röhögsz rajtam?
POFA Dehogyan. Ellenkezőleg.

Sándor fültövön rúgja a Pofát, aki ismét elterül hason. Azután ismét négykézlábra áll

SÁNDOR Csomódat szétszabdaltam.

POFA Kimutattad erődöt.

SÁNDOR Csomód nem is volt ügyetlen.
Mennyi munkádba került?

POFA Hat éven át tervezgettem,
de mikor ott nekikezdtem,
öt perc alatt sikerült.

SÁNDOR És mit gondolsz, ujjal is ki bírnám bogozni azt a micsodát?

POFA Nem vitás, uram, ha erre szottyanna kedved, öt perc alatt kioldanád.

SÁNDOR Te hat évig töprengtél rajta, és én kioldanám öt perc alatt?

POFA Nem vitás, uram, számodra ez nem is volna méltó feladat.

SÁNDOR Gúnyolódsz velem, vagy tudod, hogy ujjam mindent kötözhet-oldhat?

POFA Nem vitás, uram, hogy mindenre képes vagy, mindenki tudja rólad.

SÁNDOR (megcsiklandozza kardjával a Pofa nyakát, és nyájas hangon tovább beszél)

Alkosd meg újra a csomót, és én kioldom szabályszerűen.

POFA (feláll, arra kényszerítve Sándort, hogy kardjával utat engedjen ennek a mozdulatnak) Nem.

SÁNDOR Attól félsz, hogy kudarcot vallok és bosszúból megöllek?

POFA Te nem vállalsz kudarcot, uram, de én nem csinállok csomót soha többet.

SÁNDOR Vagy attól félsz, hogy szellemem is élesebbnek bizonyul nálad?

POFA Kardod élével, uram, szellememet is leigáztad.

SÁNDOR Parancsolom, hogy alkalosd meg újra remekművedet.

POFA Megalkotnám én, uram, de nem tudom, és nem fogom, és nem lehet.

SÁNDOR Parancsolom, hogy ne félj tőlem, mert bár példátlanul hatalmas vagyok,

hatalmamnál és erőmnél a tehetségem sokkal nagyobb, készítsd el képzeleted legmerészebb varázs-csomóját, ujjaim azt is — idesüss! — szakasztott így kibogozzák.

Sándor tapsol. Szolgák köteleket dobnak be neki. Sándor zeneszórá csomókat köt és oldoz, villámgyorsan, ügyesen. Közben énekel:

Kezem boldog,
kötők-oldok
kötélvéget,
földet, népet,
itt egy hurkot,

ott bogot
hurkolok és
oldozok.

Itt befűzöm,
ott kigyűröm,
előlről be,
körbe-körbe,
hátról ki-
tekerem,
csavarintom
kötelem.

Kötöm egybe
mi szétesne,
oldom széjjel
könnyű kézzel,
ami össze
nem való!
Hol volt, hol nem,
egy csomó!

Sándor szétbontja a maga kötötte csomót. A kötélrészecskék ránkötve, vergődve kitekernének a sátorból

POFA Brávó, király.

SÁNDOR Alkoss nekem oly csomót,
amilyen még sose volt,
munkád még ma kezdjed el.
Adok rá újabb hat évet,
lesz palotád, pénzed, étked,
kedves vendégem leszel.

Vess be minden műfogást,
csinálj csoda-bogozást,
elefántcsomót csinálj,
és ha én azt ki nem oldom,
magamat is becsomózom,
s te lehetsz majd a király.

POFA

Uram, én törpe nyavalyás senki, nem érek fel tehozád.

Csomómat félálomban is öt perc alatt kibogoznád.

De nem kell bogoznod, hiszen korszakalkotó kardmódszered

túléli sok ezer évvel az én bogozási művészetemet.

Mi bajlódunk az anyaggal, egy új fortély minekünk ünnep.

Te egy kardsuhintással megszégyenítetd művészetünket.

A mi idegeink feszülnek, szakadnak, összegubancolódnak,

hónapokig törjük fejünket fortélyán egy új huroknak,

és mihelyt megtaláljuk, torkon ragad a kétely,

és magunkat korbácsoljuk az összehurkolt kötéllal,

így élünk napról napra, sínylődnünk hétről hétre,

te szétvágod a csomót, és bejutsz az öröklétbe.

SÁNDOR (pofon üti a Pofát, aki elnyúl a földön... Kardjával a Pofa tarkóját birizgálja, így kérdi meg tőle)

Csak pimaszkodsz pimaszul?

POFA Hogy merészelnék, nagyúr?

SÁNDOR Csinálj egy csomót nekem,

vagy magadra vess.

POFA Meggyőztél félelmesen,

hogy nem érdemes.

Sándor fenyegetően fölemeli a kardját. A Pofa váratlanul elényűjtja két tenyerét, a tíz ujj helyén tíz véres csonk látható. Felhangzik a Pofa nevetése. Sándor dermedten magasodik a Pofa fölé, majd lesújt, de a Pofa helyén már a csomó van, azt találja el. A csomó kettéhasad, a két kötélrészecskék a levegőben vonaglik, feltűnik a Pofa hahotázó feje a sátor más pontján, Sándor lesújt rá, megint a csomót hasítja ketté, újabb kötélrészecskék rángatóznak a levegőben, új röhögés harsan, a Pofa feje új helyen tűnik fel ismét, Sándor ismét lesújt, ismét a csomó válik ketté; ez a folyamat, gyorsuló tempóban, addig ismétlődik, amíg a rendező jónak látja, és amíg úszkáló, vonagló kötélrészecskékkel be nem népesül a sátor belseje.